

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton

GRAD TUZLA

GRADONAČELNIK

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA TUZLE ZA PERIOD 2027. – 2029.GODINA

Tuzla, juni 2026. godine

Sadržaj

Uvod.....	3
Poglavlje 1. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze.....	4
1.1. Ekonomski rast.....	4
1.2. Osnovne pretpostavke i ciljevi makroekonomske politike BiH i Federacije BiH u periodu 2027.- 2029.godina.....	8
Poglavlje 2. Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza.....	9
2.1. Indirektni porezi.....	9
2.1. Direktni porezi.....	10
Poglavlje 3. Prihodi Budžeta Grada Tuzle.....	11
3.1. Ukupni raspoloživi prihodi.....	11
3.1.1. Porezni prihodi.....	14
3.1.2. Neporezni prihodi.....	15
3.2. Rizici po projekcije prihoda.....	15
Poglavlje 4. Struktura potrošnje u javnom sektoru.....	16
4.1. Rashodi Budžeta Grada Tuzle.....	16
4.2. Plaće i i naknade troškova zaposlenih.....	19
Poglavlje 5: Budžetski prioriteti za period 2027. – 2029. godina.....	20

Dodatak:

Tabela 1.: Tabelarni pregled projekcija prihoda, primitaka i finansiranja Grada Tuzle prema ekonomskoj i organizacionoj klasifikaciji za period 2027. do 2029.godina

Tabela 2.: Tabelarni pregled zahtjeva i odobrenih indikativnih gornjih granica rashoda prema ekonomskoj i organizacionoj klasifikaciji za period 2027. do 2029.godina

Na osnovu članova 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl.novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22, 7/25 i 6/26), Gradonačelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA TUZLE ZA PERIOD 2027. – 2029.GODINA

Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine¹ izrađen je Dokument okvirnog budžeta Grada Tuzle (u daljem tekstu: DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2027.-2029.godinu. Cilj DOB-a² je da pomogne da se razvije kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje budžeta i godišnji budžet, uključujući bolje povezivanje raspodjele resursa sa prioritetima politika navedenim u razvojnim strategijama, odnosno u Gradu Tuzli.

Osnova za izradu budžeta zasniva se i na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog budžeta. Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem Instrukcije 1. o načinu i elementima izrade DOB-a, a na osnovu koje budžetski korisnici dostavljaju prijedloge prioriteta potrošnje u okviru svojih nadležnosti.

DOB³ izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine sa ciljem stvaranja što bolje strateške osnove za pripremu budžeta u srednjoročnom periodu.

U skladu sa odredbama člana 16.Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Dokument okvirnog budžeta Grada Tuzle za period 2027.- 2029.g. urađen je na osnovu sljedećih dokumenata:

- Smjernica ekonomske i fiskalne politike TK za period 2027. - 2029.godine, broj: 02/1-11-16881/26 od 26.05.2026.godine,
- Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini za period 2026-2028. godine, usvojen na 6. sjednici Fiskalnog vijeća, održanoj od 24.-27.04.2026. godine,
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza općina/gradova Tuzlanskog kantona za 2026.godinu i za period 2027.-2029.godina, broj: 07/1-11-15488/26 od 15.05.2026.godine,
- Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih poreza za 2026.godinu i projekcija za period 2027-2028.godina, broj: 05/11-142-1/26 od 19.05.2026.godine, dostavljenih od JU Direkcija regionalnih cesta TK,

Služba za budžet i finansije grada Tuzle dostavlja Gradonačelniku prijedlog DOB-a na razmatranje i usvajanje, a kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova za fiskalnu 2027.godinu.

¹ Zakon o budžetima Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22, 7/25 i 6/26.

² Dokumenta okvirnog budžeta Grada Tuzle za period 2027.-2029.godina

³ Dokumenta okvirnog budžeta Grada Tuzle za period 2027.-2029.godina

Poglavlje 1 - Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutašnje revizije te razvojem makroekonomske statistike.

U ovom poglavlju riječ je o najnovijim makroekonomskim kretanjima u BiH, Federaciji BiH i Tuzlanskom kantonu, s fokusom na 2026. godinu, kao i o projiciranom makroekonomskom okviru za naredni srednjoročni period. Korišteni historijski podaci, koji su ujedno bili i osnova za izradu makroekonomskih procjena i projekcija, prikupljeni su od svih relevantnih statističkih institucija u zemlji, kao i ostalih relevantnih domaćih i međunarodnih institucija.

1.1 . Ekonomski rast

Raspoloživi izvještaji međunarodnih finansijskih institucija za 2026. godinu ukazuju na nastavak trenda rasta ekonomske aktivnosti. Geopolitičke nestabilnosti bi mogle imati negativne ekonomske posljedice kako u svijetu tako i u zemljama EU. Nestabilnosti na Bliskom istoku i pritisci na cijene hrane i goriva, uz usporavanje vanjske potražnje, predstavljaju stalni rizik za projektovane stope rasta i u velikoj mjeri će odrediti i ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u narednom periodu. U skladu sa ovim međunarodnim kretanjima i u Bosni i Hercegovini u 2026. godini se može očekivati nastavak trenda rasta ekonomske aktivnosti. Naime, prema projekcijama DEP-a, a na bazi raspoloživih podataka i makroekonomskih modela u Bosni i Hercegovini se u 2026. godine može očekivati realni rast BDP-a od oko 2,0%. Domaća tražnja kroz povećanje lične potrošnje i djelimično investicija trebala predstavljati glavno uporište projektovanog ekonomskog rasta, uz nešto pozitivniji doprinos vanjskog sektora u odnosu na prethodnu godinu. Rast privatne potrošnje generisan je iz povećanja plaća, penzija i povećanja priliva iz doznaka građana iz inostranstva. Obzirom da lična potrošnja u strukturi BDP-a u BiH učestvuje sa 85%, njen projektovani rast i očekivani trend rasta investicija u 2026. godini ključna su uporišta ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini.

U 2026. godini u BiH se očekuje povećanje stope izvoza, ali u konačnici usljed povećanja lične potrošnje i investicija povećaće se i uvoz te negativno odraziti na ekonomski rast.

Imajući u vidu navedeno u Federaciji BiH u tekućoj 2026. godini očekuje se skroman rast realne ekonomske aktivnosti od 2,0%, a za period 2027.–2029. godine prosječna stopa realnog rasta procjenjuje se na 3,0%.

Tabela 1: Projekcija rasta BDP-a

	Zvanični i podaci	Projekcije				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nominalni rast u %	6,0	7,9	5,8	5,1	5,3	5,6
Realni rast u %	2,6	2,1	2,0	2,6	3,0	3,4

Izvor: DEP, mart 2026. godina

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine izradila je makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine, koji se daju u slijedećem tabelarnom pregledu⁴ :

Tabela 1.1 – Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2024.- 2029. godine **miliona KM**

Indikator	Zvanični podaci		Projekcije			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nominalni BDP u mil KM	55.091	59.440	62.895	66.115	69.602	73.486
Nominalni rast u %	6,0	7,9	5,8	5,1	5,3	5,6
BDP deflator (prethodna godina = 100)	103,4	105,7	103,7	102,5	102,2	102,1
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	53.300	56.247	60.651	64.521	68.101	71.987
Realni rast u %	2,6	2,1	2,0	2,6	3,0	3,4
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	1,7	4	4,1	2,2	2,1	2
Potrošnja u mil KM	47.560	50.700	53.459	56.068	58.546	61.292
Realni rast u %	4,1	2,2	1,6	2,1	2,0	2,3
Vladina potrošnja u mil KM	10.524	11.471	11.896	12.729	13.518	14.329
Realni rast u %	2,8	2,8	2,2	1,9	2,1	1,9
Privatna potrošnja u mil KM	37.036	39.229	41.563	43.340	45.028	46.963
Realni rast u %	4,4	2,0	1,4	2,1	2,0	2,4
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	13.097	14.194	14.962	16.024	17.154	18.395
Realni rast u %	10,2	5,2	3,3	5,4	5,5	5,7
Vladine investicije u mil KM	1.831	2.106	2.306	2.520	2.772	3.049
Realni rast u %	16,9	11,7	7,2	7,4	7,7	7,7
Privatne investicije u mil KM	11.266	12.088	12.656	13.504	14.382	15.346
Realni rast u %	9,2	4,2	2,6	5,0	5,1	5,3
Uvoz u mil KM	29.057	30.602	31.878	33.548	35.429	37.416
Nominalni rast u %	4,5	5,3	4,2	5,2	5,6	5,6
Realni rast u %	4,7	5,2	2,6	3,5	4,1	3,1

⁴ Izvor: Smjernica ekonomske i fiskalne politike TK za period 2027. - 2029.godine, broj: 02/1-11- 16881/26 od 26.05.2026.godine

Indikator	Zvanični podaci		Projekcije			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Izvoz u mil KM	21.879	23.133	24.033	25.177	26.640	28.188
Nominalni rast u %	-0,2	5,7	3,9	4,8	5,8	5,8
Realni rast u %	-1,6	2,6	1,9	3,2	4,2	3,2
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	23,9	24,2	24,3	24,7	25,3
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.860	-1.994	-2.088	-2.371	-2.631	-2.866
Rast u %	74,4	7,2	4,7	13,6	11,0	8,9
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-3,4	-3,4	-3,3	-3,6	-3,8	-3,9

U posljednjem DEP-ovom (Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine) dokumentu makroekonomskih projekcija se napominje da važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u narednom periodu, pored internih dinamika, predstavljaju i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU-27. DEP-ove projekcije makroekonomskih pokazatelja zasnivaju se na trenutno dostupnim srednjoročnim prognozama Evropske komisije. Prema ovim procjenama projektovani realni ekonomski rast u zemljama EU u 2026. godini preći će 1,5%, očekivana stopa inflacije iznosi oko 2%, dok bi nezaposlenost trebala iznositi 5,9%.

Veoma važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u periodu 2027.-2028. pored internih dinamika predstavljat će i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU27. Naime, posljednjih nekoliko godina svjetsku ekonomiju, a samim tim i ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini obilježile su veliki izazovi, kao što su globalna pandemija, sukobi u Ukrajini i Bliskom istoku, svjetska energetska kriza i dr. Negativne ekonomske posljedice ovih dešavanja na svjetsku ekonomiju su već vidljive i manifestuju se kroz trgovinske, finansijske, cjenovne šokove koji nisu zaobišli ni Bosnu i Hercegovinu. Naime, raniji izvještaji su pokazali da vanjsko okruženje (EU i zemlje regiona) predstavljaju veoma važnu strukturalnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini. Međutim, unatoč evidentnim nestabilnostima u svijetu referentne međunarodne institucije u svijetu kao što su MMF - Međunarodni Monetarni Fond, Svjetska Banka i Evropska Komisija u određenim publikacijama ukazuju na nastavak trenda ekonomskog rasta. Projicirana stopa globalnog ekonomskog rasta u toku ovog perioda iznosi oko 3%, dok DG ECFIN-a (Glavna uprava za ekonomske i finansijske poslove) za zemlje EU u svom proljetnom izvještaju najavljuje nastavak trenda ekonomskog rasta i stabiliziranje inflacije.

S toga vrijedi istaći da je se DEP prilikom pripreme ovog izvještaja u okviru projiciranja ekonomskih kretanja u međunarodnom ekonomskom okruženju koristio trenutno dostupnim izdanjem Autumn 2025 Economic Forecasts (November 2025). Prema navedenom izvještaju projektovani realni ekonomski rast u Eurozoni u 2027. godini iznosi 1,4%, dok očekivana stopa inflacije iznosi 2,0%. Obzirom da vanjsko okruženje predstavljaju veoma važnu determinantu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini vrijedi istaći da će najnovija dešavanja imati odlučujuću ulogu za izgled ekonomskog rasta u zemlji u narednom periodu. Osim eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tokom programskog perioda 2027.-2028. godina predstavljat će i institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturalnih reformi.. Daljnje usložnjavanje kako eksternih tako i internih dinamika bi imalo veoma negativne posljedice po bosanskohercegovačku ekonomiju i smanjila njen potencijalni rast. Imajući u vidu navedene kako eksterne tako i interne okolnosti, prema projekcijama DEP-a u osnovnom scenariju za period 2027.-2029. godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati ekonomski rast od oko 3,0% na godišnjem nivou (2027. 2,6%, u 2028. 3,0% i 2029. godini 3,4%).

Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Naime, adekvatna provedba strukturalnih reformi (ERP, Reformska Agenda i ostali strateški dokumenti) doveli bi do povećanja ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji kroz povećanje ukupne proizvodnje, broja zaposlenih, povećanja

investicionih ulaganja (privatnih i javnih), kao i prihoda od izvoza (roba i usluga). U osnovnom scenariju se očekuje da bi ova dešavanja u konačnici rezultirala povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. Tako se u periodu 2027. - 2029. godine očekuje prosječna stopa rasta privatne potrošnje od 2,2%. S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepena stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje.

U periodu 2027.-2029. godina u Bosni i Hercegovini se očekuje povećanje investicija po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 5,5% (2027: 5,4%, 2028: 5,5% i 2029: 5,7%). U ovom vremenskom okviru pored povećanja privatnih investicija koje čine većinski dio ukupnih investicija (oko 85% ukupnih investicija u Bosni i Hercegovini) kao što je to i ranije navedeno, očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese mogli povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u Bosnu i Hercegovinu. S druge strane, obzirom na strukturu i poziciju ekonomije Bosne i Hercegovine, smatra se da će javne investicije predstavljati nešto važniju polugu za podsticanje ekonomskog rasta u srednjem roku. Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i energetske projekti-zelena tranzicija, kao i raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implementaciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija od oko 7,5% na godišnjem nivou. Postepena stabilizacija u eksternom okruženju uz unaprijeđenje industrijske baze i podizanje konkurentnosti u zemlji predstavljaju preduslov poboljšanja vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom. Međutim, za razliku od ranijih projekcija dodatni izazov bh. ekonomiju naročito u okviru izvozno orijentisane prerađivačke industrije i izvoza roba predstavljat će uvođenje CBAM-a (Carbon Border Adjustment Mechanism) od strane EU. Kašnjenja i parcijalna provedba potrebne regulative mogli bi značajno oslabiti međunarodnu konkurentnost bosanskohercegovačke ekonomije i oslabiti njenu vanjsku poziciju na izvoznim tržištima.

U tom slučaju u Bosni i Hercegovini se može očekivati nešto niži prosječni godišnji rast ukupnog izvoza od oko 3,5% (2027: 3,2%, 2028: 4,2% i 2029: 3,2%). Ovdje posebno treba naglasiti doprinos usluga, obzirom da je udio istih u posljednjih nekoliko godina značajno uvećan i vrlo često amortizovao određene gubitke u okviru izvoza roba koji su nastali usljed fluktuacija na međunarodnim tržištima. Tako bi tokom ovog perioda zahvaljujući ovom izvoznom rastu udio izvoza u BDP-u bio povećan na oko 38,5% na kraju 2029. godine. S druge strane, očekuje se da bi se uvoz u ovom vremenskom periodu trebao kretati po godišnjoj stopi rasta od 3,6% (2027: 3,5%, 2028: 4,1% i 2029: 3,1%). Posljedica ovakvog kretanja uvoznog rasta bila bi stabilizacija udjela uvoza u BDP-u na oko 50,5% BDP-a na kraju 2029. godine što bi rezultirao postepenom stabilizacijom vanjskotrgovinskog bilansa kao udio u BDP-u na oko 12%, odnosno neutralnim doprinosom ekonomskom rastu, dok bi pokrivenost uvoza izvozom zaključno sa 2029. godinom trebala iznositi skoro 75%.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate makroekonomska očekivanja kretanja onih agregata s kojima su u značajnoj korelaciji. S obzirom na visok nivo nepredvidivosti krajnjeg ishoda ekonomskih tokova, moguće su i značajnije promjene u realizaciji projekcija javnih prihoda. Neizvjesnost u vanjskom okruženju prepoznata je kao značajan rizik po ostvarenje prognoziranog srednjoročnog ekonomskog rasta. Od domaćih rizika, značajan potencijalni negativni uticaj mogao bi imati spor tempo provođenja ekonomskih reformi. Poseban akcenat stavlja se i na obavezu provedbe reformi domaćeg zakonodavstva u oblasti zelene energije do 2027. godine, čije bi kašnjenje moglo u značajnoj mjeri ugroziti ukupnu konkurentnost Bosne i Hercegovine te dovesti do pada bruto domaćeg proizvoda.

Projekcije poreznih prihoda i obaveznih socijalnih doprinosa za 2026. godinu temelje se na trenutno

provedenim izmjenama politika, prate projektovane makroekonomske pokazatelje, kao i tekuće trendove u naplati, korigovane za jednokratne uticaje. Potencijalna implementacija novih mjera u ovoj oblasti u narednom srednjoročnom periodu može značajno uticati na projicirani nivo naplate.

Na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu značajno uticati: izmjene ostalih poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanjima prihoda od indirektnih poreza za institucije BiH, rad poreznih administracija, kao i razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda i sl.⁵

1.2. Osnovne pretpostavke i ciljevi makroekonomske politike Bosne i Hercegovine i Federacije BiH u periodu 2026.- 2029.godine

Fiskalna politika u narednom srednjoročnom periodu fokusirana je na podršku makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promovišu dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju. Ključne aktivnosti prvenstveno podrazumijevaju djelovanje u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za povećan priliv i domaćih i stranih investicija, kao glavnog generatora prognoziranog srednjoročnog makroekonomskog rasta. Provedbu planiranih aktivnosti i dalje prati nastavak reformi u cilju kreiranja stabilnog poreznog sistema i približavanja istog standardima Evropske unije.

Osnovni makroekonomski ciljevi FBiH u narednom srednjoročnom periodu su:

- Makroekonomska stabilnost
- Stabilnost finansijskog sektora
- Restrukturiranje javne potrošnje i očuvanje socijalne stabilnosti
- Očuvanje tržišta rada i provođenje mjera za povećanje zaposlenosti
- Održivi razvoj
- Europske integracije
- Socijalna uključenost.

Najvažniji cilj u narednom srednjoročnom periodu je očuvanje i dalje jačanje makroekonomske stabilnosti Federacije BiH. U planiranju vlastitog napretka, mora se početi od reformi u socijalnom i ekonomskom sektoru. Trebaju se stvarati uslovi i pretpostavke za punu zaposlenost radne snage i korištenje proizvodnih kapaciteta, koji bi trebali dati krajnji rezultat, povećanje bruto domaćeg proizvoda. Makroekonomska stabilnost Federacije BiH može biti ugrožena ako bi se nastavilo akumuliranje fiskalnih deficita i nekontrolirano zaduživanje te visoki deficiti tekućeg računa, pa se stoga moraju preduzeti mjere za prilagođavanje uslovima koje diktira postojanje valutnog odbora sa ciljem da se doprinese stabilnosti valute i cijena.

Evropske integracije, kao makroekonomski cilj, omogućit će Federaciji BiH dobijanje dopunskih finansijskih sredstava za potrebe procesa evropskih integracija, od kojih je najznačajnija predpristupna finansijska pomoć Evropske unije (IPA).

⁵ Smjernice ekonomske i fiskalne politike TK za period 2027. - 2029.godine, broj: 02/1-11- 16881 /26 od 26.05.2026.god.

Poglavlje 2 - Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza

U ovom poglavlju su izložene projekcije prihoda koje se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda, a na osnovu projiciranih makroekonomskih pokazatelja i postojećih poreznih politika. Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda za period 2027.- 2029.godina bit će orjentisani na nastavku aktivnosti predlaganja zakonskih rješenja radi osiguranja ambijenta za privredni rast društva, stabilnih i predvidivih uslova poslovanja i jačanje prihodovne strane budžeta svih nivoa vlasti uz poboljšanje naplate javnih prihoda kao osnovnog agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i drugih društvenih potreba i obaveza.

Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda u FBiH, a koji će imati utjecaj na Tuzlanski kanton i gradove/općine na području kantona za period 2027. - 2029. godina bit će orijentisani na nastavak aktivnosti izrade prijedloga zakonskih rješenja kojima će se doprinijeti osiguranju i očuvanju ambijenta pogodnog privrednom rastu, sa stabilnim i predvidivim uslovima poslovanja, te poboljšanju naplate javnih prihoda.

Srednjoročne projekcije prihoda u Federaciji BiH za period 2027.-2029. godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama.

Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o stanju inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

2.1. Indirektni porezi

Kada je riječ o projekcijama prihoda od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz maja 2026. godine. Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2027. - 2029.godina.

Ostvarenje projektiranog nivoa prihoda od indirektnih poreza u periodu 2026. – 2028.godina je podložno sljedećim rizicima:

- (1) svim rizicima za ostvarenje projektiranih makroekonomskih pokazatelja i
- (2) rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od indirektnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Svaki neplanirani događaj u 2026.godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do ponovnog vanrednog revidiranja projekcija prihoda.

Uzimajući u obzir makroekonomske prognoze viših nivoa vlasti kada je u pitanju srednjoročna fiskalna politika, Grad Tuzla će u narednom periodu imati za prioritet da u okviru svojih nadležnosti nastavi sa poduzimanjem mjera usmjerenih na poboljšanje fiskalnih kapaciteta i jačanju fiskalne održivosti, pri tome se vodeći kao i do sada racionalnim ulaganjima i trošenju raspoloživih budžetskih sredstava obzirom na cjelokupnu ekonomsku situaciju koja je dosta neizvjesna.

Obzirom da su projekcije prihoda usko vezane za privredni rast, najveći rizik po projekcije kojim smo se vodili pri izradi ovog dokumenta je neuspjeh u ispunjavanju ciljeva privrednog rasta. Prihodi

prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dažbina) uplaćuju se na Jedinštveni račun Uprave za indirektno oporezivanje nakon čega se raspodjeljuju sljedećim redoslijedom:

1. Otplata vanjskog duga,
2. Raspodjela na račun rezervi,
3. Raspodjela sredstava za potrebno finansiranje institucija BiH,
4. Raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta.

Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i nižih nivoa vlasti. U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22) prihodi sa Jedinštvenog računa se dijele kako slijedi:

1. Finansiranje funkcija Federacije 34,93 %
2. Finansiranje funkcija kantona 51,23 %
3. Finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave 8,42 %
4. Finansiranje funkcija Grada Sarajeva 0,25%
5. Direkcija za ceste 3,90 %

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH⁶ je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste, te puna primjena modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH na osnovu propisane formule sa utvrđenim kriterijima iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda, koja je i korištena prilikom izrade projekcija za ove nivoe vlasti.

Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 54/20, 55/20-Isp, 63/20, 88/20, 28/21, 56/21, 83/21, 01/22, 34/22, 57/22, 76/22, 93/22, 94/22, 10/23, 37/23, 81/23, 23/24, 36/24, 57/24, 80/24, 99/24 i 29/25), definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinštvenog računa koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42% sredstava na račun općinskih organa, što čini 25% ukupno doznačenih sredstava.

Takođe, definisano je da od ukupno doznačenog iznosa prihoda od putarine u iznosu od 0,25 KM po jednom litru, za izgradnju autocesta i drugih cesta koji pripadaju nadležnim kantonalnim organima za ceste, kantonalni organi za ceste usmjeravaju 42% sredstava na račun općinskih organa, što čini 25% ukupno doznačenih sredstava.

2.2. Direktni porezi

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH⁷, kantoni i općine prikupljaju niz direktnih poreza, koji uključuju porez na dobit pravnih lica, porez na dohodak, porezi na imovinu, kao i neporezne prihode po osnovu kantonalnih i federalnih propisa o porezima na imovinu i niz drugih neporeznih prihoda, koji im omogućavaju finansiranje ustavom utvrđenih funkcija.

Služba za budžet i finansije grada Tuzle uradila je projekciju prihoda od direktnih poreza u Dokumentu okvirnog Budžeta Grada Tuzle za 2027.- 2029. godinu na bazi izvršenja 2025.godine, procijene ostvarenja prihoda za 2026.godinu i Revidiranih projekcija koje su dostavljene od strane Ministarstva finansija TK za općine Tuzlanskog kantona.⁸

⁶ Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22)

⁷ Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22)

⁸ „Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2026.godinu i period 2027.-2029.godina, broj: 07/1-11-15488/26 od 15.05.2026.godine“

Poglavlje 3 - Prihodi budžeta Grada Tuzle

3.1. Ukupno raspoloživi prihodi

Projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza za Budžet Grada Tuzle za period 2027.-2029. godina zasnivaju se na projekcijama dostavljenih od strane Ministarstva finansija TK za gradove/općine Tuzlanskog kantona iz mjeseca maja 2026.godine.

Revidirane projekcije prihoda zasnovane su na historijskom i tekućem trendu naplate prateći pozitivne prognoze kretanja ključnih makroekonomskih parametara Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), koji ukazuju na postepeni oporavak ekonomije, pod pretpostavkom normalizacije eksternih faktora i internih dinamika u BiH.

Tabela 3.1.1. Tabelarni pregled pripadajućih indirektnih poreza po Revidiranim projekcijama iz maja 2026. godine za Grad Tuzlu

PRIHODI OD INDIREKTNIH POREZA OD VIŠIH NIVOVA VLASTI	REVIDIRANE PROJEKCIJE JUNI 2024.GODINE		
	2027	2028	2029
PDV ⁹	21.415.441,00	22.473.510,00	23.760.720,00
PRIHODI OD INDIR. POREZA KOJI PRIPRAĐAJU DIREKCIJI CESTA I PRIHODI OD INDIR. POREZA ZA FINANS. AUTOCESTA I DRUGIH CESTA U FBiH ¹⁰	3.380.513,00	3.535.188,00	3.840.437,00

Tabela 3.1.2. Tabelarni pregled pripadajućih direktnih poreza po Revidiranim projekcijama iz maja 2026. godine za Grad Tuzlu

PRIHODI OD DIREKTNIH POREZA OD VIŠIH NIVOVA VLASTI	REVIDIRANE PROJEKCIJE JUNI 2024.GODINE		
	2027	2028	2029
POREZ NA DOHODAK ¹¹	25.201.702,00	27.161.991,00	29.350.215,00

Iz Tabela 3.1.1. i 3.1.2. evidentno je da srednjoročne projekcije prihoda za period 2027.- 2029.godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama, imajući u vidu da se svaki neplanirani događaj u drugoj polovini 2026. godine, može odraziti na pretpostavljene iznose javnih prihoda, te eventualno dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda za period 2027.- 2029.godina.

Projekcije ukupno raspoloživih sredstava u Dokumentu okvirnog budžeta Grada Tuzle za period 2027.- 2029.godina ilustruje slijedeći tabelarni pregled (Tabela 3.1.3.) :

⁹ „Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2026.godinu i period 2027.-2029.godina, broj: 07/1-11-15488/26 od 15.05.2026.godine“

¹⁰ „JU Direkcija regionalnih cesta TK, Revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza za 2026.godinu i projekcija za period 2027-2029.godina, broj: 05/11-142-1/26 od 19.05.2026.godine

¹¹ „Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2026.godinu i period 2027.-2029.godina, broj: 07/1-11-15488/26 od 15.05.2026.godine“

Naziv prihoda	Izvršenje 2025	Plan 2026	Projekcije		
			2027	2028	2029
UKUPNO (I + II)	94.366.130,90	110.418.209,53	85.140.081,00	87.592.584,75	90.944.719,47
I / UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (A+B+C+D)	80.519.873,00	93.339.070,30	85.140.081,00	87.592.584,75	90.944.719,47
A. UKUPNO PRIHODI BUDŽETA (A.1. + A.2)	71.159.250,42	79.299.060,53	81.505.156,00	84.016.689,00	87.452.372,00
A.1. Porezni prihodi (1 do 6)	51.293.503,02	56.714.938,20	61.197.656,00	64.597.689,00	67.769.372,00
1.Porez na dobit	5.757,68	0,00	0,00	0,00	0,00
2.Porez na plaće	4.372,43	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00
3.Porez na imovinu	10.751.657,55	10.616.373,20	11.196.000,00	11.423.000,00	10.814.000,00
4.Porez na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost (zaostale uplate)	5.961,23	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
5.Prihodi od indirektnih poreza	18.522.737,17	22.871.815,00	24.795.954,00	26.008.698,00	27.601.157,00
6.Porez na dohodak	22.003.016,96	23.216.750,00	25.195.702,00	27.155.991,00	29.344.215,00
A.2. Neporezni prihodi (1 do 9)	19.865.747,40	22.584.122,33	20.307.500,00	19.419.000,00	19.683.000,00
1.Prihodi od poduz.aktivnosti i imovine, i prihodi od pozitivnih kurnih razlika	741.372,55	793.500,00	828.500,00	827.000,00	827.000,00
2.Naknade i takse	2.946.339,75	4.450.022,71	4.379.000,00	4.623.000,00	4.557.000,00
3.Novčane kazne (neporezne prirode)	83.624,40	75.000,00	275.000,00	275.000,00	275.000,00
4. Sredstva u dijelu Fonda za zaštitu od požara i vatrogastva	42.117,21	93.760,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
5. Sredstva u dijelu Fonda za komunalnu infrastrukturu (Komunalne naknade i takse i ostale naknade i takse)	10.008.098,59	8.100.000,00	8.309.000,00	7.270.000,00	7.600.000,00
6.Prihodi od naknada (neporezne prirode) – Sred.od naknade ostvarene radom termoelektrana	3.867.051,62	3.620.000,00	3.622.000,00	3.622.000,00	3.622.000,00
7.Sredstva u dijelu stambenog fonda za socijalno stanovanje	93.166,53	100.000,00	130.000,00	130.000,00	130.000,00
8. Sredstva u dijelu Fonda za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara	2.073.515,47	4.234.839,82	1.900.000,00	1.900.000,00	1.900.000,00
9. Sredstva Fonda za skloništa	10.461,28	1.116.999,80	814.000,00	722.000,00	722.000,00

Naziv prihoda	Izvršenje 2025	Plan 2026	Projekcije		
			2027	2028	2029
B. PRIMICI OD DIREKTOG ZADUŽENJA	1.798.195,69	678.005,98	0,00	0,00	0,00
C. PRIMICI OD PRODAJE	608.816,00	2.300.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00
D. NAMJENSKA I VLASTITI SREDSTVA, GRANTOVI, DONACIJE, PRIMICI I VLASTITI PRIHODI (1 do 6)	6.953.610,89	11.062.003,79	3.334.925,00	3.275.895,75	3.192.347,47
1. Namjenska sredstva Fonda za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Sredstva Fonda za komunalnu infrastrukturu (Sredstva za uređenje gradskog građ.zemljišta)	3.380.132,65	5.621.059,87	600.000,00	600.000,00	600.000,00
3. Grantovi, donacije, primici i vlastiti prihodi - Fonda sredstava od naknade ostvarene radom TE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Grantovi, donacije, primici i vlastiti prihodi - Grad Tuzla	2.347.434,47	4.001.599,70	1.134.825,00	1.084.895,75	1.001.347,47
5. Grantovi, donacije, primici i vlastiti prihodi – Javne ustanove	1.226.043,77	1.439.344,22	1.600.100,00	1.591.000,00	1.591.000,00
6. Namjenska sredstva Fonda za zaštitu od požara i vatrogastva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. / SUFICIT/DEFICIT IZ PRETHODNE GODINE	13.846.257,90	17.079.139,23	0,00	0,00	0,00

Očekivani nivo ukupnih budžetskih sredstava koja su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta Grada Tuzle u 2026. godini iznosi 110.418.209,53 KM, što je više za 16.052.078,63 KM u poređenju sa ostvarenjem u 2025.godini koje je iznosilo od 94.366.130,90 KM.

Projekcija bužetskih sredstava za 2027.godinu, kao i za naredne dvije godine, je znatno manja u odnosu na rebalansirani plan budžeta 2026.godine iz razloga što su u Budžet 2026.godine uključena i raspoređena sredstva procijenjenog suficita iz 2025.godine u iznosu od 17.079.139,23 KM.

Projektovani nivo prihoda u Budžetu Grada Tuzle za period 2027. – 2029.godina :

- 2027.godini iznosi 85.140.081,00 KM,
- 2028.godini 87.592.584,75 KM, i

- 2029.godini 90.944.719,47 KM.

Iz datih projekcija evidentno je da projektovani iznos ukupnih prihoda u 2027.godini manji u odnosu na plan Budžeta 2026.godine za 8,78 %.

Projektovani prihodi u 2028.godini su veći za cca. 3% u odnosu na projekcije za 2027.godinu, a projekcije za 2029.godinu veće su za 3,83 % u odnosu na projekcije 2028.godine.

3.1.1. Porezni prihodi

Porezni prihodi su najznačajniji prihodi Budžeta Grada Tuzle, sa udjelom većim od 60 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka Budžeta.

Raspodjelu poreznih prihoda vrše institucije koje su u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlanskog kantona, a na osnovu Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15) i Zakona o pripadnosti javnih prihoda na području TK („Službene novine TK“, broj: 12/05, 8/06 i 5/09).

Prihodi od indirektnih poreza

U Budžet Grada Tuzle prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda od indirektnih poreza uplaćuje se dio poreza na dodanu vrijednost (PDV), dio poreza koji pripada Direkciji cesta i dio poreza za finansiranje autocesta u FBiH, a uplaćuje se prema zakonom određenim kriterijima jedinicama lokalne samouprave.

Najznačajniji u ovoj grupi prihoda je prihod od PDV-a, koji je u DOB-u planiran u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti sa projekcijom rasta za predstojeći trogodišnji period.¹² Projekcija PDV-a za 2027.godinu iznosi 21.415.441,00 KM, što je za 5,55% više u odnosu na plan 2026.godine koji iznosi 20.299.788,00 KM.

Prema projekcijama datim od viših nivoa vlasti, iznos PDV-a u 2028.godini je veći za 4,94% u odnosu na iznos projekcije za 2027.godinu i iznosi 22.473.510,00 KM, dok se u 2029.godini predviđa povećanje za 5,73 % u odnosu na projekcije za 2028.godinu i iznosi 22.760.720,00 KM.

Prihodi od direktnih poreza - Porez na dohodak

Projekcije prihoda od poreza na dohodak u periodu 2027.- 2029. godina zasnivaju se na projekcijama dostavljenih od strane Ministarstva finansija TK za gradove/općine Tuzlanskog kantona iz mjeseca maja 2026.godine¹³.

Prihodi od poreza na dohodak, u skladu sa važećim projekcijama datim od strane viših nivoa vlasti ¹⁴, u 2027. godini iznose 25.201.702,00 KM ili 107,63 % u odnosu na plan 2026. godine, za koju je planirano ostvarenje u iznosu od 23.415.166,00 KM.

Prihodi od poreza na dohodak prema projekcijama za 2028.godinu iznose 27.161.991,00 KM ili 107,78 % u odnosu na projekcije za 2027.godinu.

¹² Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2026.godinu i period 2027.-2029.godina, broj: 07/1-11-15488/26 od 15.05.2026.godine“

¹³ Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2026.godinu i period 2027.-2029.godina, broj: 07/1-11-15488/26 od 15.05.2026.godine“

¹⁴ Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza gradova/općina Tuzlanskog kantona za 2026.godinu i period 2027.-2029.godina, broj: 07/1-11-15488/26 od 15.05.2026.godine“

Najznačajniji rast ovih prihoda predviđa se u 2029.godini za koju je planirano ostvarenje u iznosu od 29.350.215,00 KM ili 108,06 % više u odnosu na iznos projekcija za 2028.godinu.

Porezi na imovinu

Ovi porezi obuhvataju porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica, porez na nasljeđe i darove, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica i ostale poreze na imovinu koji se naplaćuju i raspoređuju između budžeta kantona i općina prema kantonalnim propisima.

Projekcije ovih prihoda za 2027.godinu iznose 11.196.000,00 KM, i veće su za 5,45 % u odnosu na planirani nivo ostvarenja u 2026.godini koji iznosi 10.616.373,20 KM.

U 2028.i 2029.godini prihodi od poreza na imovinu planirani su na godišnjem nivou u iznosu 11,4 mil. KM i 10,8 mil. KM što je za 7,6 % više, odnosno 1,86% više u odnosu na projekcije istih u 2026.godini.

3.1.2. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju:

- Sredstva od naknade ostvarene radom termoelektrana
- Komunalne naknade i takse
- Novčane kazne
- Posebne naknade
- Ostali neporezni prihodi (uključujući i vlastite prihode budžetskih korisnika)
- Naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i građenje (NKGZ, prihodi od rente)

Projekcije neporeznih prihoda za 2027.godinu iznose 20.307.500,00 KM.

U 2028.godini naporezni prihodi planirani su u iznosu 19.419.000,00 KM i u 2029. godini, u iznosu 19.683.000,00 KM.

Veoma značajan prihod u ovoj grupi prihoda su sredstva koja se planiraju ostvariti od naknade koju po Zakonu uplaćuje JP Elektroprivreda BiH kao ekološku naknadu. Ova sredstva planiraju se na godišnjem nivou od 3,6 miliona KM i čine cca 18 % ukupno planiranih neporeznih prihoda.

3.2. Rizici po projekcije prihoda

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti:

- veće usporavanje predviđenog ekonomskog rasta;
- nepredviđene promjene poreznih politika (odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza i nepredviđene promjene istih i dr.);
- makroekonomske pretpostavke;
- promjena nivoa zaduženosti Federalnog budžeta (otplate vanjskog duga FBiH);
- razvoj drugih događaja (efikasnost porezne uprave u kontroli naplate javnih prihoda, mogućnost elementarne nepogode).

Uzimajući u obzir da su rizici po projekcije prihoda u posmatranom trogodišnjem periodu dominantno determinisani eksternim geopolitičkim i makroekonomskim kretanjima, stepen neizvjesnosti planiranja i dalje se nalazi na visokom nivou. Glavni eksterni rizici vezani su za geopolitičke tenzije u Evropi i svijetu, rizik od fragmentacije globalnih lanaca snabdijevanja te sporiji oporavak i stagnaciju privredne aktivnosti u zemljama EU-27, što direktno utiče na izvoznu tražnju industrijskog sektora.

Na unutrašnjem planu, ostvarenje projektovanih prihoda u znatnoj mjeri zavisi od specifične administrativne organizacije Federacije BiH i kompleksnog sistema donošenja odluka, koji mogu usporiti dinamiku provođenja neophodnih reformskih mjera. Eventualna odgađanja u implementaciji strukturalnih reformi i kašnjenja u realizaciji ključnih infrastrukturnih projekata predstavljaju stalni rizik

po stabilnost ekonomskog rasta. Pored toga, značajan interni rizik predstavlja pritisak na operative troškove poslovanja uslijed ranijih administrativnih povećanja minimalne plate i lančanog rasta prosječnih plata. Ukoliko rast plata ne bude praćen adekvatnim rastom produktivnosti, postoji opravdan rizik od narušavanja cjenovne konkurentnosti domaćih proizvoda na inostranom tržištu i hlađenja tržišta rada kroz usporavanje zaposlenosti. Ovaj trend, kombinovan sa kontinuiranom emigracijom stanovništva i deficitom kvalifikovane radne snage, direktno ograničava širenje proizvodnih kapaciteta i dugoročno može rezultirati sporijim rastom realnog BDP-a od projektovanog.

Značajan interni rizik predstavlja i stabilnost energetskog sektora, s posebnim akcentom na procese dekarbonizacije i uvođenje prekograničnih taksi na ugljični dioksid (CBAM). Iako proizvodni kapaciteti i dalje znatno zavise od hidroloških prilika, gdje nepovoljni klimatski uslovi mogu negativno uticati na bilans električne energije i fizički obim industrijske proizvodnje, novi talas rizika vezan je za tranziciju energetskog sektora i potrebu za stabilnim obezbjeđenjem električne energije iz obnovljivih izvora kako bi se očuvala cjenovna konkurentnost izvozno orijentisanih preduzeća.

Konačno, ostvarenje operativno raspoloživih prihoda od indirektnih poreza za budžetske korisnike u Federaciji BiH direktno je uslovljeno kretanjem i visinom otplate vanjskog duga., obzirom da se ukupan iznos prihoda sa Jedinstvenog računa koji se raspoređuje Federaciji BiH automatski umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje inostranog duga FBiH. Rokovi dospelja već preuzetih kreditnih obaveza za otplatu vanjskog duga bitno će utjecati u predstojećem periodu na visinu prihoda i likvidnost budžeta.

Poglavlje 4. Struktura potrošnje u javnom sektoru

U ovom poglavlju je opisana politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora. Data je analiza strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi njihovih kretanja.

U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda, u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama.

S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar budžeta Grada Tuzle.

Grad Tuzla je čvrsto opredijeljen za nastavak očuvanja socijalne pravednosti i zaštite najugroženijih grupa stanovništva i boračkih populacija, te osiguranje aktivnog doprinosa povećanju investicionih aktivnosti. Ovo uključuje veću kontrolu troškova materijala i usluga, restriktivno planiranje i veću kontrolu tekućih i kapitalnih transfera, kao i realno planiranje nabavke stalnih sredstava.

4.1. Rashodi Budžeta Grada Tuzle

U Budžetu Grada Tuzle za 2027.godinu planirani iznos sredstava manji je za cca. 22,90% u odnosu na plan 2026.godine, iz razloga što nisu planirana sredstva koja se uključuju u budžet po osnovu suficita.

Zahtjevi budžetskih korisnika u dijelu rashoda po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti (vlastiti prihodi) i namjenskih sredstva su uvaženi kroz trogodišnji period.

Imajući u vidu da su zahtjevi budžetskih korisnika bili veći za cca.8,8 miliona KM u odnosu na indikativne granice u okviru kojih su se budžetski korisnici trebali kretati, nije se moglo udovoljiti svim zahtjevima, prvenstveno zbog racionalizacije troškova i potrebne opreznosti pri određivanju indikativnih gornjih granica imajući u vidu rizike za period na koji se odnosi Dokument okvirnog Budžeta Grada Tuzle, a sve u cilju održavanja ravnoteže prihoda i rashoda i nastojanja da se izbjegne nastanak deficita u budućem periodu.

Radi lakšeg analiziranja kretanja procijenjenih rashoda i izdataka daje se slijedeći pregled indikativnih gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta Grada Tuzle za period 2027.-2029.godina :

Tabela 4.1.1. - Rashodi i izdaci

	Izmjene i dopune Plana Budžeta 2026.	Projekcija 2027.	index (2027/ Plan 2026)	Projekcija 2028.	index (2028/ 2027)	Projekcija 2029.	index (2029/ 2028)
UKUPNO RASHODI I IZDACI	110.418.209,53	85.140.081,00	77,10%	87.592.584,75	102,88%	90.944.719,47	103,83%
-finansirani iz budžeta	99.356.205,74	81.805.156,00	82,34%	84.316.689,00	103,07%	87.752.372,00	104,07%
-finansirani iz namjenskih i vlastitih sredstava, grantova i donacija	11.062.003,79	3.334.925,00	30,15%	3.275.895,75	98,23%	3.192.347,47	97,45%

Rashodi i izdaci finansirani iz budžeta u 2027.godini predviđaju se u iznosu od 81.805.156,00 KM, što je manje u odnosu na plan 2026. godine za cca. 17,5 miliona KM ili 17,66%, dok su u 2028. godini planirani u iznosu 84.316.689,00 KM i veći za 3,07% u odnosu na projekciju 2027.godine. U 2029. godini planirani su rashodi i izdaci u iznosu od 87.752.372,00 KM, što je za 4,07 % više u odnosu na projekcije za 2028.godinu.

Projekcije rashoda i izdataka iz namjenskih i vlastitih sredstava, grantova i donacija za 2027.godinu iznose 3.334.925,00 KM, što je za 69,85 % manje od plana 2026.godine.

Projekcije ovih rashoda za 2028. i 2029.godinu iznose 3.275.895,75 KM i za 2029. godinu 3.192.347,47 KM što je manje u odnosu na 2027.godinu.

U tabeli (Tabela 4.1.2.) koja slijedi izvršen je prikaz rashoda i izdataka iz budžetskih sredstava po ekonomskim kodovima, te ukupni troškovi po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti, namjenskih sredstava, grantova i donacija:

Tabela 4.1.2. - Rashodi, izdaci i finansiranje u Budžetu grada Tuzle za periodu 2026.-2028.godina

		Izmjene i dopune Plana 2026.	Projekcija 2027.	index (2027 / Plan 2026)	Projekcija 2028.	index (2028/ 2027)	Projekcija 2029.	index (2029 / 2028)
	UKUPNO RASHODI I IZDACI (I + III)	110.418.209,53	85.140.081,00	77,11	87.592.584,75	102,88	90.944.719,47	103,83
	I RASHODI I IZDACI IZ BUDŽETSKIH SREDSTAVA (II+IV)	99.356.205,74	81.805.156,00	82,34	84.316.689,00	103,07	87.752.372,00	104,07
	II UKUPNO (A+B+C)	97.020.705,74	79.469.656,00	81,91	82.671.189,00	104,03	86.106.872,00	104,16
600000	A) TEKUĆA REZERVA	100.000,00	70.000,00	70,00	100.000,00	142,86	100.000,00	100,00
610000	B) TEKUĆI IZDACI	78.536.889,96	71.386.052,00	90,89	73.177.201,00	102,51	75.843.435,00	103,64
611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	25.320.002,43	27.319.452,00	107,90	29.527.431,00	108,08	30.872.591,00	104,56
611100	Bruto plaće i naknade	21.513.640,00	23.429.530,00	108,91	25.646.180,00	109,46	26.912.171,00	104,94
611200	Naknade troškova zaposlenih	3.806.362,43	3.889.922,00	102,20	3.881.251,00	99,78	3.960.420,00	102,04
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	1.346.500,00	1.458.400,00	108,31	1.621.914,00	111,21	1.696.438,00	104,59
612100	Doprinosi poslodavca	1.346.500,00	1.458.400,00	108,31	1.621.914,00	111,21	1.696.438,00	104,59
613000	UKUPNO IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	30.041.553,26	23.883.400,00	79,50	24.304.056,00	101,76	25.081.306,00	103,20
614000	UKUPNO TEKUĆI TRANSFERI	16.816.200,00	15.424.300,00	91,72	15.816.800,00	102,54	16.282.100,00	102,94
615000	KAPITALNI TRANSFERI	4.733.934,27	3.037.000,00	64,15	1.717.000,00	56,54	1.767.000,00	102,91
616000	IZDACI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	378.700,00	333.500,00	88,06	290.000,00	86,96	244.000,00	84,14
820000	C) UKUPNO KAPITALNI IZDACI	18.383.815,78	8.013.604,00	43,59	9.393.988,00	117,23	10.163.437,00	108,19
821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	18.383.815,78	8.013.604,00	43,59	9.393.988,00	117,23	10.163.437,00	108,19
	III UKUPNO NAMJENSKA I VLASTITA SRED., GRANTOVI, DONACIJE I VLASTITI PRIHODI (D)	11.062.003,79	3.334.925,00	30,15	3.275.895,75	98,23	3.192.347,47	97,45
	D) Rashodi i izdaci po osnovu namjenskih i vlastitih sredstva, grantova i donacija	11.062.003,79	3.334.925,00	30,15	3.275.895,75	98,23	3.192.347,47	97,45
	IV OTPLATE DUGOVA, GARANCIJE I FINANSIRANJE	2.335.500,00	2.335.500,00	100,00	1.645.500,00	70,46	1.645.500,00	100,00

4.2. Plaće i naknade troškova zaposlenih

Finansiranje plaća, doprinosa zaposlenih i naknada troškova zaposlenih u Gradskoj upravi Tuzla i Javnim ustanovama predviđa se iz slijedećih sredstava u narednom trogodišnjem periodu kako slijedi:

Tabela 4.2.1.- Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih u Gradskoj upravi Tuzle u periodu 2027.- 2029.godina

	Izmjene i dopune Plana 2026	Projekcija		
		2027.	2028.	2029.
I UKUPNO PLAĆE I DOPRINOSI POSLODAVCA - ekonomski kodovi 611100 i 612100	23.093.447,23	24.957.030,00	27.328.094,00	28.654.015,10
- iz budžetskih sredstava	22.860.140,00	24.887.930,00	27.268.094,00	28.608.609,00
- iz vlastitih prihoda	233.307,23	69.100,00	60.000,00	45.406,10
II UKUPNO NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	5.068.362,43	5.411.922,00	5.403.251,00	5.482.420,00
- iz budžetskih sredstava	3.806.362,43	3.889.922,00	3.881.251,00	3.960.420,00
- iz vlastitih prihoda	1.262.000,00	1.522.000,00	1.522.000,00	1.522.000,00
UKUPNO PLAĆE I NAKNADE (I + II)	28.161.809,66	30.368.952,00	32.731.345,00	34.136.435,10

Ukupno predviđena izdvajanja za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade troškova zaposlenih (iz budžetskih i vlastitih sredstava) za 2027.godinu iznose 30.368.952,00 KM, što je za 7,83 % više u odnosu na plan 2026.godine. U 2028.godini predviđena su izdvajanja za ove namjene u iznosu od 32.731.345,00 KM, što je za 7,77 % više u odnosu visinu projekcije za 2027.godinu, dok su u 2029.godini planirana sa povećanjem od cca.4%.

U okviru ovih sredstava, bruto plaće za 2028. godinu i 2029. godinu su uvećane po osnovu radnog staža (minuli rad) kroz trogodišnji period, planiranog zapošljavanja i planiranog rasta bruto plaća u procentu od cca 5%.

Poglavlje 5 - Budžetski prioriteti za period 2027. - 2029.godine

Osnovna funkcija DOB-a Grada Tuzle za period 2027.- 2029.godine, kao strateškog dokumenta srednjoročnog planiranja, jeste da pored osiguranja fiskalne discipline budžetskih korisnika osigura alokaciju budžetskih sredstava u skladu sa strateškim prioritetima utvrđenim u Strategiji razvoja Grada Tuzle do 2026.godine. čije je trajanje produženo do 2027. godine

Srednjoročne projekcije prihoda za period 2027.-2029. godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama. Projekcije su usko vezane za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom periodu, ali i sa negativnim dešavanjima u Ukrajini, te na Bliskom istoku, koja su se odrazila na cjelokupnu ekonomiju.

Obzirom na krajnju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o stanju inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda. Prilikom određivanja gornjih granica rashoda krajnje se oprezno pristupilo planiranju budžeta vodeći se budžetskim principima uravnoteženosti i ekonomičnosti, imajući u vidu da svaki neplanirani događaj u drugoj polovini 2026.godine može u značajnijoj mjeri uticati na projekcije javnih prihoda i eventualno dovesti do vanrednog revidiranja trenutnih projekcija te ugroziti ravnotežu budžeta na svim nivoima vlasti, samim tim i lokalnom.

S toga je neophodno nastaviti mjere štednje i smanjenje potrošnje iz gradskog budžeta planiranih za razdoblje 2027.- 2029. godina na većini glavnih kategorija rashoda, obzirom da je cilj izrade Dokumenta okvirnog budžeta kreiranje kvalitetnijeg strateškog osnova za srednjoročno planiranje budžeta i pripremu godišnjih budžeta, kroz povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa utvrđenim srednjoročnim prioritetima Grada.

Imajući u vidu naprijed navedeno, utvrđeni prioriteti bili su polazna osnova kod donošenja odluka o predloženim prioritetima potrošnje, a u skladu s tim i budžetskim ograničenjima za naredni trogodišnji period.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda iskazanih u tabelarnom dijelu DOB za period 2027.- 2029. godine utvrđeni su na osnovu sljedećih elemenata:

- Strategije razvoja Grada Tuzle 2012 - 2026.godine (revidirana za period 2019. – 2021.) čije je trajanje produženo do 2027. godine,
- utvrđenim prioritetima Grada Tuzle među kojima je najznačajniji stvaranje uslova za povećanje zaposlenosti na području grada,
- fiskalne politike Grada Tuzle i okvira raspoloživih sredstava;
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika.

Gradska uprava, vođena uvjerenjem da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za proaktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem, u drugoj polovini 2026. godine iniciraće proces početka izrade Strategije razvoja Grada Tuzla za novi planski period 2028.-2034. godina. Trenutno se radi na evaluaciji rezultata postojeće strategije razvoja, te se planira tokom cijele 2027.godine raditi na pripremi strategije za novi planski period. Sigurno je da će sektorski ciljevi iz postojeće strategije razvoja (ekonomski, društveni i okolišni) koji su dali uspješne rezultate svoje mjesto naći u strategiji razvoja za novi planski period, a iz ovih ciljeva službe su crpile planove u dostavljenim finansijskim zahtjevima za period 2027.-2029. godine.

Vodeći principi na kojima su zasnovani budžetski zahtjevi za period 2027.-2029. godine su: kvalitet života građana, održivost ekonomije, održivost okoliša i socijalna uključenost. Održivost, kao princip, integrira ekonomski i okolišni aspekt, dok princip socijalne uključenosti podrazumijeva jednake šanse za sve i pravičnost u smislu identificiranja potreba i interesa marginaliziranih i socijalno isključenih grupa stanovništva.¹⁵

¹⁵ „Strategija razvoja Grada Tuzla 2012 - 2026.godine (revidirana za period 2019. – 2021.)“, decembar 2018.godine

Dokument okvirnog budžeta Grada Tuzla za period 2026.-2028.godina

Sastavni dio DOB-a¹⁶ čini i tabelarni pregled prihoda sa indikativnim gornjim granicama rashoda Grada Tuzle za period 2027.- 2029.godina.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl.novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22, 7/25 i 6/26) nakon usvajanja od strane Gradonačelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Grada Tuzle i dostavljen Gradskom vijeću Tuzla u vidu informacije.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD TUZLA
GRADONAČELNIK
Broj: 02/11-A-9557-2026
Tuzla, 26.06.2026. godine.

GRADONAČELNIK

Dr.sci.Zijad Lugavić, dipl.ecc.

¹⁶ Dokument okvirnog budžeta Grada Tuzle za period 2027.-2029.godina